

2022-06-02
A2022/00842

Arbetsmarknadsdepartementet

Se bilaga

Uppdrag om ökad upptäckt av våld m.m. 2022–2024

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Jämställdhetsmyndigheten, Migrationsverket och Socialstyrelsen att verka för förbättrad upptäckt av våld m.m. Med våld avses här det våld som omfattas av regeringens nationella strategi för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor.

De fem myndigheterna ovan ska utveckla samverkan om

- rutiner och metoder för upptäckt av våldsutsatthet och våldsutövande, samt hänvisning till rätt instans,
- förstärkt stöd till relevant personal med klientkontakter och
- stödja ledning och styrning för att arbetet med ökad upptäckt av våld ska kunna göras uthålligt över tid och implementeras i myndigheternas ordinarie verksamheter.

Myndigheterna ska också redovisa de åtgärder som genomförts för att öka medarbetares och chefers kunskaper om mäns våld mot kvinnor och en gemensam grundförståelse för frågor om våld, dess orsaker, omfattning och konsekvenser. I uppdraget ska de resultat som redovisades i det tidigare uppdraget på området beaktas (A2019/01517).

Socialstyrelsen ska bistå de övriga myndigheterna, främst i det arbete som rör rutiner och metoder för upptäckt av våld och hänvisning till socialtjänst, hälso- och sjukvård samt rättsväsendet.

Jämställdhetsmyndigheten ska under uppdraget ansvara för övergripande samordning, uppföljning och redovisning av både myndighetsgemensamma och myndighetspecifika insatser. Till Jämställdhetsmyndighetens uppdrag hör även att stödja samordningsförbunden, vars uppgift är att stödja samverkan och finansiera insatser för individer som är i behov av samordnade rehabiliteringsinsatser, med bl.a. kompetensutveckling för personal i deltagande verksamheter.

Vid genomförandet av uppdraget ska myndigheterna beakta särskild sårbarhet på grund av t.ex. funktionsnedsättning, ålder, skadligt bruk eller beroende samt om personen är utrikes född eller är en hbtqi-person. Myndigheterna ska även beakta rekommendationer och skyldigheter avseende anmälan till socialnämnden vid kännedom eller misstanke om att ett barn far illa.

Inom uppdraget ska samverkan ske med Statens servicecenter. Vidare ska myndigheterna inhämta kunskap och erfarenheter från länsstyrelserna, inklusive Länsstyrelsen i Östergötlands län, Kriminalvården, samordningsförbunden och Sveriges Kommuner och Regioner.

Jämställdhetsmyndigheten ska göra muntliga delredovisningar till Regeringskansliet (Arbetsmarknadsdepartementet) senast den 31 mars 2023 och den 29 mars 2024. Jämställdhetsmyndigheten ska slutredovisa uppdraget till Regeringskansliet (Arbetsmarknadsdepartementet) senast den 31 mars 2025. Slutredovisningen ska omfatta en beskrivning av hur samverkan och arbetet med att upptäcka våld ska fortgå och fortsätta utvecklas samt följas upp inom ramen för de klientnära myndigheternas ordinarie verksamhet efter uppdragsperiodens slut.

Finansiering av uppdraget är beslutad för 2022 (A2021/02395). För genomförandet av uppdraget beräknar regeringen att avsätta ytterligare medel under 2023 och 2024.

Skälen för regeringens beslut

En av regeringens tre politiska prioriteringar är att bryta segregationen och tränga tillbaka våldet och kriminaliteten. I den nationella strategin för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor 2017–2026 framhåller regeringen att samhället aktivt och systematiskt måste verka för att öka upptäckten av våld (skr. 2016/17:10). Med hänsyn till att detta arbete var

eftersatt beslutade regeringen den 14 juni 2018 att ge Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Migrationsverket och Socialstyrelsen i uppdrag att ta fram en plan för utökad samverkan på området 2019–2021 (S2018/03696). En sådan plan redovisades av Socialstyrelsen den 29 maj 2019. I planen angavs särskilda frågor för samverkan mellan myndigheterna samt myndighets-specifika utvecklingsområden och målsättningar. Myndigheterna föreslog att planens genomförande skulle samordnas av Jämställdhetsmyndigheten.

Regeringen beslutade därefter den 29 augusti 2019 att ge Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Jämställdhetsmyndigheten, Migrationsverket och Socialstyrelsen i uppdrag att verka för förbättrad upptäckt av våld m.m. 2019–2021 med utgångspunkt i den plan som Socialstyrelsen redovisade till regeringen (A2019/01517). Detta uppdrag, som redovisades till regeringen den 31 mars 2022, visar att det har skett en kunskapsförflyttning framåt på myndigheterna i frågor om våld. Det myndighetsgemensamma arbetet har resulterat i att det myndighetsspecifika arbetet har utvecklats och förbättrats, både i förhållande till målgrupperna och för myndigheternas medarbetare. De kompetenshöjande insatserna och reviderade metoderna och rutinerna har ökat kunskap om tillvägagångssätt och förståelse för frågorna hos medarbetare och chefer. Det bidrar till att våldsutsatta kan få rätt insatser utifrån sin specifika livssituation och hänvisas till rätt skydd och stöd. En del av uppdraget var också att följa och utvärdera pilotverksamhet för upptäckt av våld vid några samordningsförbund. Utvärderingen visar att en övervägande del av personalen har haft möjlighet att ställa frågor om våld och att verksamheterna bedöms ha goda förutsättningar att upptäcka våld. Resultaten av arbetet har bidragit till uppfyllelsen av det sjätte jämställdhetspolitiska delmålet.

Myndigheterna har dock kommit olika långt i sitt utvecklingsarbete och har olika behov. Jämställdhetsmyndigheten rekommenderar därför i sin slutredovisning att myndigheterna ges ett fortsatt långsiktigt samverkansuppdrag om ökad upptäckt av våld och att samordningsförbunden får fortsatt stöd, i enlighet med utvärderingens rekommendationer, till dess att frågor om våld kan hanteras i ordinarie verksamhet.

Regeringen bedömer att det är angeläget att de berörda myndigheterna bedriver ett systematiskt och långsiktigt arbete för att öka upptäckten av våld och för att se till att våldsutsatta får de insatser de har rätt till. Efter

avslutande av detta uppdrag ska myndigheterna ha implementerat arbetet i ordinarie verksamheter.

På regeringens vägnar

Eva Nordmark

Petra Tammert Seidefors

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM
Finansdepartementet/BA, OFA K, SFÖ
Justitiedepartementet/KRIM, MIG, PO
Regeringskansliets förvaltningsavdelning
Socialdepartementet/FS, SF, SOF
Arbetsmarknadsdepartementet/A
Arbetsmarknadsutskottet
Socialutskottet
Barnombudsmannen
Brottsförebyggande rådet
Brottsoffermyndigheten
Folkhälsomyndigheten
Inspektionen för vård och omsorg
Kriminalvården
Linköpings universitet, Barnafrid
Länsstyrelserna
Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd
Polismyndigheten
Statens servicecenter
Statens institutionsstyrelse
Statens skolverk
Uppsala universitet, Nationellt centrum för kvinnofrid
Brottsofferjouren Sverige
Nationella nätverket för samordningsförbund
Riksorganisationen för kvinnojourer och tjejjourer i Sverige
Rädda Barnen
Sveriges Kommuner och Regioner
Unizon